

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. Bc. R. L.** –
súdny exekútor, N. M., H., IČO: X., zastúpený advokátkou JUDr. R. B., K., T., proti
žalovaným: **1/ Mgr. L. P.**, správca konkurznej podstaty úpadcu M., spol. s r. o., Z., T., IČO:
X., **2/ D. C. L.**, X. C., L. N., spoločnosť č. 4867734, zastúpený V. & P. s. r. o., S. B.,
IČO: X., **o určenie výšky, pravosti a poradia pohľadávky** vedeného na Krajskom súde
v Bratislave pod sp. zn. 44Cbi 21/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu
Slovenskej republiky z 31. augusta 2012 č. k. 4Obo 21/201-402, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému 2/ trovy dovolacieho konania vo výške
79,58 eur na účet právneho zástupcu.

Žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v B. rozsudkom z 02. decembra 2012 č. k. 44Cbi 21/2002-349 určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 42 078,63 eur je oprávnená čo do dôvodu a výšky ako pohľadávka proti podstate v konkurze na majetok úpadcu M., spol. s. r. o., Z., T., IČO: X., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 2K 257/2000. Ďalšími výrokmi uložil žalovanému 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania k rukám právnej zástupkyne žalobcu v sume 1963,93 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca ako súdny exekútor žalobou doručanou súdu 22. 02. 2002 uplatnil proti žalovaným právo na určenie pravosti a výšky pohľadávky vo výške 1 267 661,- Sk ako pohľadávky proti podstate s odôvodnením, že na základe poverení vydaných Okresným súdom v Trnave vykonal exekúcie na majetok úpadcu. Exekučné konania boli vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. prerušené a podľa § 14 ods. 1 písm. e/ posledná veta sú trovy týchto exekučných konaní pohľadávkou proti podstate. Žalobca vyúčtoval trovy exekučného konania v žalovanej výške faktúrou z 05. 09 2001 a prihlásil ju v konkurze prihláškou zo dňa 28. 06. 2001 ako pohľadávkou proti podstate. Prihlásená pohľadávka bola preskúmaná na prieskumnom pojednávaní dňa 16. 01. 2002, na ktorom ju žalovaný 1/ ako správca konkurznej podstaty v celom rozsahu poprel. Žalovaný 2/ ako konkurzný veriteľ poprel 951 661,- Sk čo do výšky a 316 000,- Sk čo do pravosti. Výzvou súdu z 18. 01. 2002 bol žalobca vyzvaný na podanie žaloby v lehote 31 dní.

Súd uviedol, že žalobca ako súdny exekútor dosiahol v exekúciách vykonaných na majetok úpadcu výťažok, ktorý nebol vydaný oprávneným. Z výťažku vydal čiastku 4 357 983 Sk správcovi konkurznej podstaty po odpočítaní trov exekúcie a na zaplatenie zostatku výťažku vo výške 1 269 501,- Sk bol žalobca zaviazaný rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 44Cbi 116/2002-74 z 20. 05. 2004 v znení rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Obo 270/2004-115 z 30. 03. 2007.

Súd prvého stupňa poukázal v rozhodnutí na ust. § 14 ods. 1 písm. d/, e/, § 29 ods. 5, § 30 ods. 3 písm. a/, ods. 5, § 66e ods. 1 ZKV, § 57 ods. 3 O. s. p. a § 3 ods. 1 zákona č. 298/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Súd konštatoval, že zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze o vyrovnaní (ďalej ZKV) neupravuje beh lehoty pre uplatnenie práva podľa § 29 ods. 5 ZKV, t. j. lehoty stanovenej

súdom. A preto bolo podľa súdu namieste použitie ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. V danom prípade teda podaním žaloby na pošte 21. 02. 2002 bola lehota 31 dní stanovená v upovedomení konkurzného súdu zachovaná.

V danom prípade žalobca vykonal speňaženie majetku povinného dražbou nehnuteľnosti. Príklep bol schválený súdom právoplatným uznesením dňa 05. 11. 1999. Dňa 14. 01. 2000 vykonal súdny exekútor rozvrhové pojednávanie ale výtťažok dražby nebol vydaný oprávneným, pretože uznesenie nenadobudlo právoplatnosť a dňa 08. 03. 2001 bol uznesením Krajského súdu v Bratislave 2K 257/2000 vyhlásený konkurz na majetok povinného, v dôsledku ktorého exekučné konania boli prerušené. Keďže v exekučných konaniach bol speňažený majetok povinného s výtťažkom 5 627 484,- Sk, patril celý výtťažok do konkurznej podstaty. Trovy prerušených konaní sú v zmysle § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV pohľadávkami proti podstate. Vyčíslená pohľadávka exekútora bola preskúmaná a popretá na prieskumnom pojednávaní a na základe výzvy súdu zo 16. 01. 2002 doručenej žalobcovi 21. 01. 2002 si žalobca uplatnil právo v zmysle § 29 ods. 5 ZKV v lehote 31 dní podaním podaným na poštovú prepravu. Súd preto dospel k záveru, že žalobca podal žalobu o určenie pravosti pohľadávky proti podstate včas.

Podľa súdu prvého stupňa bola spornou skutočnosť, či v danom prípade vzniklo exekútorovi právo na minimum odmeny z výšky vymáhaných pohľadávok vo všetkých exekučných konaniach v dôsledku zrušenia rozvrhového uznesenia Okresného súd Trnava. Súd dospel k záveru, že otázka schválenia rozvrhového uznesenia nie je pre uplatnenie pohľadávky v konkurze uplatnenej ako trovy exekúcie podľa § 14 ods. 1 písm. e/ ZKV rozhodujúca. Rozhodujúcou je samotná skutočnosť vyhlásenia konkurzu pred vydaním výtťažku oprávnenému, k čomu v danom prípade nedošlo. Exekučný poriadok nezakazuje vykonanie viacerých exekúcií na majetok a prikazuje exekútorovi v ustanovení § 154 ods. 1 postupovať účelne. Je nesporné, že u žalobcu boli začaté všetky štyri exekučné konania, preto súdnemu exekútorovi vzniklo právo zo všetkých vymáhateľných pohľadávok, v celkovej výške 96 966 367,- Sk. Minimálna odmena podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 288/95 Z. z. predstavovala 1 000 000,- Sk. Prvostupňový súd tiež dospel k záveru, že súdnemu exekútorovi vzniklo právo na odmenu vrátane DPH. Ďalej uviedol, že nebolo možné znížiť nárok žalobcu o vyplatené preddavky žalovaného 2/, pretože v tomto konaní nie je možné sa vysporiadávať s nárokom žalovaného 2/ voči žalobcovi, ani tento započítavať voči trovám exekúcie aj v dôsledku ustanovenia § 14 ods. 1 písm. i/ ZKV, podľa ktorého započítanie nie

je možné. Navyše nešlo o vzájomné pohľadávky. V danom prípade bola predmetom súdneho konania pohľadávka žalobcu proti správcovi konkurznej podstaty a nie proti žalovanému 2/.

Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalobe vyhovel a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že každého z oboch neúspešných žalovaných zaviazal nahradiť úspešnému žalobcovi trovy konania vo výške 1 963,93 eur.

Na odvolanie účastníkov konania Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav ale zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa podľa jeho názoru na správne zistený skutkový stav síce aplikoval správnu právnu normu, túto však nesprávne interpretoval. Zo spisu je zrejmé, že predmetom konania bolo určenie pravosti a poradia pohľadávky žalobcu vo výške 42 078,63 eur (1 267 484 Sk), ktorú si žalobca prihlásil v konkurze vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2K 257/2000 na majetok dlžníka M., spol. s. r. o., T. a popretej žalovaným 1/, 2/ na prieskumnom pojednávaní 16. 01. 2002. V konaní nebola spornou skutočnosťou, že o popretí prihlásenej pohľadávky upovedomil súd žalobcu ako veriteľa písomným upovedomením zo 16. 01. 2002, ktoré mu bolo doručené 21. 01. 2002. Je tiež nesporné, že v upovedomení súd určil žalobcovi lehotu na uplatnenie popretého nároku určovacou žalobou proti žalovaným 1/, 2/, ktorí jeho pohľadávku na prieskumnom pojednávaní popreli a to v dĺžke 31 dní od doručenia upovedomenia s poučením, že ak si v uvedenej lehote popretý nárok neuplatní, nebude sa naň prihliadať.

Žalobca uplatnil popretý nárok na základe uvedeného upovedomenia súdu proti žalovaným predmetnou určovacou žalobou, ktorá bola doručená súdu dňa 22. 02. 2002 (piatok). Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že ZKV neupravuje beh lehoty pre uplatnenie práva pre uplatnenie práva podľa § 29 ods. 5 ZKV, preto je namieste použitie ust. § 57 ods. 3 O. s. p. a teda podaním žaloby na pošte 21. 02. 2002 bola lehota 31 dní stanovená v upovedomení súdu zachovaná.

Odvolací súd poukázal na ust. § 29 ods. 5 a 6 ZKV. Mal za to, že lehota na podanie žaloby o určenie pravosti, výšky alebo poradia pohľadávky v zmysle citovaného ustanovenia nie je lehotou určenou k procesnému úkonu konkurzného veriteľa, ktorý si popretú

pohľadávku v konkurzom konaní prihlásil ale lehotou pre uplatnenie práva na súde. Z uvedeného dôvodu lehota na podanie žaloby o určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky v zmysle citovaného ustanovenia § 29 ods. 5 ZKV nie je lehotou procesnou pre zachovanie ktorej stačí postup podľa § 57 ods. 3 O. s. p., ale lehotou hmotnoprávnou, obdobne ako lehota podľa § 23 ods. 5 ZKV, na zachovanie ktorej je nevyhnutné, aby žaloba bola najneskôr posledný deň lehoty podaná na súde, nie na pošte, ktorá mala povinnosť žalobu súdu doručiť.

Účastníkmi nebol spochybnený záver, že posledným dňom 31 dňovej lehoty na podanie žaloby bol 21. 02. 2002 (štvrtok). Žaloba bola doručená súdu 22. 02. 2002, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Pokiaľ žalobca zmešká lehotu na podanie žaloby, súd oneskorene podanú žalobu zamietne bez toho, aby bolo vykonané dokazovanie o iných skutočnostiach ako tých, ktoré preukazujú záver o oneskorení podaní žaloby. Súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil beh hmotnoprávnej lehoty na uplatnenie práva, v dôsledku čoho rozhodol neprávne keď žalobe vyhovel. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. zmenil a žalobu v celom rozsahu zamietol.

O náhrade trov prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd samostatným uznesením č. k. 4Obo 21/2012 z 24. 09. 2012 a to tak, že zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 44Cbi 21/2002-349 z 02. 12. 2010 vo výroku o náhrade trov konania, tak že žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania vo výške 99,50 eur.

Voči rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Obo 21/2011 podal dovolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zmeniť, tak že rozsudok Krajského súdu v Bratislave 44Cbi 21/2002-349 z 02. 12. 2010 dovolací súd potvrdí. Ďalej podľa § 243 O. s. p. žalobca navrhol odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

V odôvodnení žalobca poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave 44Cbi 21/2002-349 z 02. 12. 2010 v ktorom bolo určené, že pohľadávka žalobcu vo výške 42 078,63 eur je oprávnená čo do dôvodu a výšky ako pohľadávka proti podstate v konkurze na majetok úpadcu M., spol. s r. o., Z., T., IČO: X. vedenom na Krajskom súde v Bratislave

pod č. k. 2K 257/2000. Ďalej konštatoval, že žalovanému 1/ a 2/ bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania k rukám právnej zástupkyne žalobcu.

V dovolaní žalobca uviedol, že proti predmetnému rozsudku podali žalovaní odvolanie, ktorému Najvyšší súd vyhovel a napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol, keď došiel k záveru, že incidenčná žaloba bola súdu doručená po uplynutí zákonom stanovenej lehoty, pričom sa jedná o lehotu hmotnoprávnu.

Žalobca má za to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd vec nesprávne posúdil, keď došiel k záveru, že lehota na podanie incidenčnej žaloby je hmotnoprávnou lehotou.

Žalobca konštatoval, že pre daný prípad sa aplikuje ZKV, podľa ktorého podstatou riešenia úpadku konkurzom je kolektívne uspokojenie veriteľov zo speňaženia úpadcovho majetku. Zúčastniť sa takéhoto kolektívneho uspokojenia je právom každého veriteľa úpadcu. Pohľadávka sa uplatňuje prihláškou pohľadávky.

Žalobca poukázal na ust. § 20 ods. 1, ods.7 a § 23 ods. 2 ZKV.

Podľa názoru žalobcu z ust. § 23 ods. 2 ZVK vyplýva, že sa jedná o určovaciu žalobu, ktorou sa veritelia sporných pohľadávok môžu domáhať určenia, že ich pohľadávka je pravá čo do pravosti, výšky alebo poradia. Teda takouto žalobou sa veriteľ ako žalobca fakticky domáha preskúmania správnosti postupu správcu prípadne konkurzného veriteľa, ktorí popreli uplatnenú pohľadávku. Samotným uplatnením pohľadávky je podľa žalobcu prihláška pohľadávky, ktorá zakladá veriteľovi právo na uspokojenie pohľadávky a právo byť účastníkom konkurzného konania. Teda incidenčnou žalobou sa neuplatňuje pohľadávka ako taká, ale uplatňuje sa určenie pravosti pohľadávky, na ktorú sa v konkurze musí prihliadať. Ďalej žalobca uviedol, že z ustanovenia § 23 ods. 2 je jednoznačné, že incidenčná žaloba sa má podať v lehote, ktorú určí súd, nakoľko zákon priamo neurčoval lehotu na podanie takejto žaloby, túto zákonodarca ponechal na rozhodnutie súdu tým, že nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

Žalobca poukázal na § 66e ZKV, podľa ktorého sa na konkurz primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Z citovaného ustanovenia je podľa žalobcu nepochybné, že na plynutie lehoty na podanie incidenčnej žaloby

podľa § 23 ods. 2 a ods. 5 sa použijú ustanovenia O. s. p. (a nie Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje hmotnoprávne lehoty), pretože ZKV neustanovuje inak.

Žalobca konštatoval, že lehota je zachovaná, ak posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O. s. p.). Je nesporné, že v posledný deň, ktorú mu určil súd, určovaciu žalobu odovzdal pošte, ktorá mala povinnosť predmetné podanie doručiť, čo sa aj stalo.

Najvyšší súd ako odvolací súd pri posudzovaní včasnosti podania incidenčnej žaloby podľa žalobcu nesprávne posúdil lehotu na podanie incidenčnej žaloby s odvolaním sa na § 29 ods. 5 ZKV, podľa ktorého súd vyzve veriteľov pohľadávok, ktoré správca neuznal alebo zaradil do iného poradia podľa § 31 ods. 7, aby si v lehote určenej súdom svoje právo uplatnil na súde, ktorý vyhlásil konkurz. Aplikácia je však v danom prípade podľa žalobcu nesprávna, pretože žaloba bola podaná podľa § 23 ods. 2 ZKV a nie podľa § 29 ods. 5 ZKV.

Podľa žalobcu je aplikácia § 29 ZKV v danom prípade nesprávna, pretože žaloba bola popretá správcom alebo konkurzným veriteľom na prieskumnom pojednávaní. Ďalej žalobca poukázal na § 29 ods. 5 ZKV podľa ktorého je žaloba žalobou v súvislosti so speňažením majetku z podstaty a v súvislosti so zoznamom veriteľov zostavenom na účely rozvrhu.

Zo žaloby ako aj z celého konania vedenom na prvostupňovom súde je podľa žalobcu jednoznačné, že určovaciu žalobu podal podľa § 23 ods. 2 a nie podľa § 29 ods. 5 ZKV.

Podľa žalobcu nebola postupom Najvyššieho súdu zabezpečená spravodlivá ochrana jeho práva, nakoľko súd lehotu na podanie incidenčnej žaloby posúdil ako hmotnoprávnu v inom prejednávacom prípade lehotu na podanie incidenčnej žaloby posúdil ako procesnoprávnu.

Žalobca si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania – náhradu súdneho poplatku 199,- eur a náhradu trov právneho zastúpenia 1 233,22 eur (za dva úkony právnej pomoci: prevzatie veci, podanie dovolania á 506,21 eur + 7,63 eur paušál + 102,77 eur DPH).

Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný 2/ uviedol, že považuje napadnuté rozhodnutie za vecne a právne správne a navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol.

Žalovaný 2/ sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. 08. 2012 č. k. 4Obo 21/2012 a rovnako ako vo svojich predchádzajúcich podaniach zastáva názor, že lehota na podanie žaloby podľa § 29 ods. 5 ZKV ako aj lehota na podanie žaloby podľa § 23 ods. 5 ZKV je hmotnoprávnou lehotou, v ktorej je podanie potrebné doručiť súdu, nie ho len odovzdať na poštovú prepravu. Keďže však žaloba žalobcu bola podaná v lehote iba na poštovú prepravu, ale na súd bola doručená až deň nasledujúci po uplynutí lehoty, je zrejmé, že žaloba bola podaná oneskorene a preto na predmetnú pohľadávku podľa žalovaného 2/ nemožno prihliadať.

V ostatnej argumentácii ohľadne dôvodov, prečo mala byť žaloba zamietnutá sa žalovaný 2/ plne pridržiava prednesov a jeho podaní. Rovnako žalovaný 2/ súhlasil aj s doterajšou argumentáciou žalovaného 1/ vo veci.

Z uvedených dôvodov preto žalovaný 2/ navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol a žalobcu zaviazal na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 616,60 eur (jeden úkon právnej pomoci – vyjadrenie k dovolaniu – jeden úkon právnej pomoci + jeden režijný paušál všetko + DPH), ktoré žalovanému 2/ účasťou v dovolacom konaní vznikli.

Vo vyjadrení k podanému dovolaniu žalovaný 1/ konštatoval, že Najvyšší súd správne rozhodol v otázke lehoty na podanie určovacej žaloby, keď vyslovil názor, že lehota na podanie žaloby v zmysle § 29 ods. 5 ZKV a taktiež aj podľa § 23 ods. 5 ZKV, nie je lehotou procesnoprávnou, ale lehotou hmotnoprávnou. Skutočnosť, že lehota je hmotnoprávna a nie procesnoprávna žalovaný 1/ tvrdil počas konania na Krajskom súde v Bratislave, a taktiež túto skutočnosť uvádzal aj v odôvodnení odvolania z 24. 01. 2011. V tejto súvislosti tiež poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo 2226/99 publikované v zbierke rozhodnutí NS ČR pod č. 44/2002.

Na základe uvedených skutočností preto žalovaný 1/ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 243b O. s. p. dovolanie žalobcu z 21. 11. 2012 v celom rozsahu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ust. § 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a je prípustné, prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a po preskúmaní napadnutého

rozhodnutia odvolacieho súdu a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až 239 O. s. p.

Z dôvodov uvedených v ust. § 237 O. s. p. je možné dovolaním napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada odvolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti (§ 242 ods.1 O. s. p.). V prípade, ak dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, aj keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal.

V danom prípade dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo.

Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený podľa ods. 1, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V prejednávanej veci je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu zmenený a preto je dovolanie prípustné podľa ust. §238 ods.1 O. s. p. Dovolateľ ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto možno dovolaním napadnúť nielen právny záver odvolacieho súdu, týkajúci sa bezprostredne predmetu konania, ale aj posúdenie predbežnej otázky, dôkazného bremena a pod.. Treba však uviesť, že podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným

prostriedkom, určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných vád (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a vád hmotnoprávnych (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní podľa ustanovenia § 243a ods. 2, in fine O. s. p. (arg. „dokazovanie však nevykonáva“).

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa žalobou zo dňa 20. 02. 2002 domáhal aby súd určil, že pohľadávka Ing. R. L. – súdneho exekútora, N. M., X. H. vo výške 1 267 661,- Sk – trovy exekúcie, je pohľadávkou proti podstate v konkurznej veci M., s. r. o., T. sp. zn. 2K 257/00, ktorá sa uspokojuje podľa § 31 ods. 6 písm. g/ zák. č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Ďalej sa žalobca domáhal aby žalovaní uhradili žalobcovi náhradu za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Podaním zo dňa 01. 03. 2003 žalobca upresnil žalobný petit a žiadal aby súd určil, že pohľadávka žalobcu: Ing. Bc. R. L. – súdny exekútor, N. M., X. H. voči žalovanému Mgr. L. P. – komerčný právnik, V., X. B., správca konkurznej podstaty úpadcu M., spol. s. r. o., Z., X. T., IČO: X. je vo výške 1 267 661,- Sk titulom trov exekúcie Er 568/99 (Ex 110/99), prerušenej podľa § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov, je oprávnená a zistená a uspokojuje sa podľa § 31 ods. 6 písm. g/ zákona č. 328/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Ďalej sa žalobca domáhal aby žalovaní uhradili žalobcovi náhradu za súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Podľa § 23 ods. 1 ZKV pohľadávka sa pokladá za zistenú, ak ju nepoprel správca ani žiaden z konkurzných veriteľov. Popretie pohľadávky úpadcom sa poznamená v zozname prihlášok, ale nemá pre zistenie pohľadávky význam.

S poukazom na § 23 ods. 2 ZKV konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné, čo sa týka právneho dôvodu, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli; smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní. Ak nejde o vec patriacu do právomoci súdu, rozhodne o správnosti popretia pohľadávky príslušný správny orgán. O poradí popretej pohľadávky rozhodne vždy súd.

Lehota podľa odsekov 2 až 4 § 23 ods. 5 ZKV nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Pri zmeškaní lehoty

- a) podľa odseku 2 nemožno na také pohľadávky prihliadať;
- b) podľa odseku 3 sa takéto pohľadávky budú v budúcnosti pokladať za nesporné;
- c) podľa odseku 4 platí zaradenie správcom.

O týchto následkoch súd poučí veriteľa alebo správcu.

Podľa § 29 ods. 5 súd vyzve veriteľov pohľadávok, ktoré správca neuznal alebo zaradil do iného poradia podľa § 31 ods. 7, aby si v lehote určenej súdom svoje právo uplatnili na súde, ktorý vyhlásil konkurz.

Lehota podľa odseku 5 nesmie byť podľa § 29 ods. 6 kratšia ako jeden mesiac. Pri zmeškaní tejto lehoty nemožno na také pohľadávky pri rozvrhu prihliadať.

Po preskúmaní veci sa dovolací súd stotožnil s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že lehota na podanie žaloby o určenie pravosti, výšky alebo poradia pohľadávky v zmysle ustanovenia § 29 ods. 5 ZKV i § 23 ods. 5 ZKV nie je lehotou určenou k procesnému úkonu konkurzného veriteľa, ktorý popretú pohľadávku v konkurznom konaní prihlásil, ale lehotou pre uplatnenie práva na súde. Z uvedeného dôvodu lehota na podanie žaloby o určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky v zmysle citovaného ustanovenia § 29 ods. 5, § 23 ods. 2 v spojení s § 23 ods. 5 ZKV nie je lehotou procesnou pre zachovanie ktorej stačí postup podľa § 57 ods. 3 O. s .p., ale lehotou hmotnoprávnou, obdobne ako lehota

podľa § 23 ods. 5 ZKV, na zachovanie ktorej je nevyhnutné, aby žaloba bola najneskôr posledný deň lehoty doručená súdu, nie podaná na pošte, ktorá mala povinnosť žalobu súdu doručiť.

Lehota pre podanie žaloby na súd podľa ust. § 23 ods. 5 i podľa ust. § 29 ods. 5 ZKV je 31 dní od doručenia výzvy súdu a jedná sa teda o hmotnoprávnu lehotu, ktorá sa počíta podľa pravidiel ustanovených Občianskym zákonníkom (§ 122 Občianskeho zákonníka). Žaloba musí byť doručená príslušnému súdu najneskôr v posledný deň lehoty. Žalobca podal žalobu na poštu 21. 02. 2012 a súdu bola doručená 22. 02. 2012, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

V tejto súvislosti Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na tú skutočnosť, že otázku o povahe lehoty k podaniu žaloby o určenie pravosti, výšky alebo poradia pohľadávky zjednotil rozhodovacia prax súdov Českej republiky Najvyšší súd Českej republiky rozhodnutím sp. zn. 29Cdo 2226/99 z 26. 09. 2001 (publikované v zbierke rozhodnutí NS ČR pod č. R 44/2002) kde rozhodol, že sa nejedná o lehotu procesnú, podľa ktorej by postačoval postup podľa § 57 ods. 3 O. s. p., ale o lehotu hmotnoprávnu, ku ktorej zachovaniu je nevyhnutné, aby žaloba najneskôr posledný deň tejto lehoty bola doručená súdu a jej zmeškanie nemožno odpustiť. Podľa citovaného uznesenia súd, ktorý v spore o určenie pravosti, výšky alebo poradia nevykonateľnej pohľadávky v konkurze zistí, že žaloba bola podaná oneskorene, žalobu zamietne, bez toho, aby vykonával dokazovanie o niečom inom ako o skutočnostiach, z ktorých záver o oneskorenosti podania žaloby vyplýva. Rovnaký právny záver vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky z 24. 09. 2008, č. k. 29Cdo 3195/2007-112. Taktiež aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril obdobný názor v rozhodnutí sp. zn. 4Obo 26/2008 zo 16. 12. 2008. Poukazuje na komentár Mgr. Branislava Pospíšila k zákonu o konkurze a reštrukturalizácii a to k ust. § 32 ods. 6 zák. č. 7/2005 Z. z. str. 123, ktorý v neskoršej právnej úprave riešil otázku o povahe lehoty a z ktorého vyplýva, že „žaloba na určenie popretej pohľadávky musí byť podaná do 30 dní od uplynutia pohľadávok. Z rovnakých dôvodov ako v prípade lehoty na prihlasovanie pohľadávok alebo lehoty na popieranie pohľadávok, ide o hmotnoprávnu lehotu, ktorá sa počíta podľa pravidiel ustanovených Občianskym zákonníkom. Znamená to, že žaloba musí byť doručená príslušnému súdu najneskôr v posledný deň lehoty. Nestačí žalobu v posledný deň lehoty podať na poštovú prepravu“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací sa preto v celom rozsahu stotožnil s napadnutým rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vrátane zistenia skutkového stavu veci a jeho právneho posúdenia. S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 243b ods. 1 O. s. p. dovolanie žalobcu zamietol.

V dovolacom konaní boli úspešnými účastníkmi žalovaní, ktorým podľa ust. § 243c v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vzniklo voči žalobcovi právo na náhradu trov dovolacieho konania. Z uvedeného dôvodu dovolací súd priznal žalovanému 2/ trovy dovolacieho konania vo výške 79,58 eur (jeden úkon právne pomoci - vyjadrenie k dovolaniu + jeden režijný paušál + DPH) podľa ust. § 11 ods.1, § 14 ods.1, písm. c/ a § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Žalovanému 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko nepodal návrh na ich uloženie (§ 151 ods. 1 O. s. p) a žiadne trovy dovolacieho konania mu nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5:0.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. januára 2014

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.